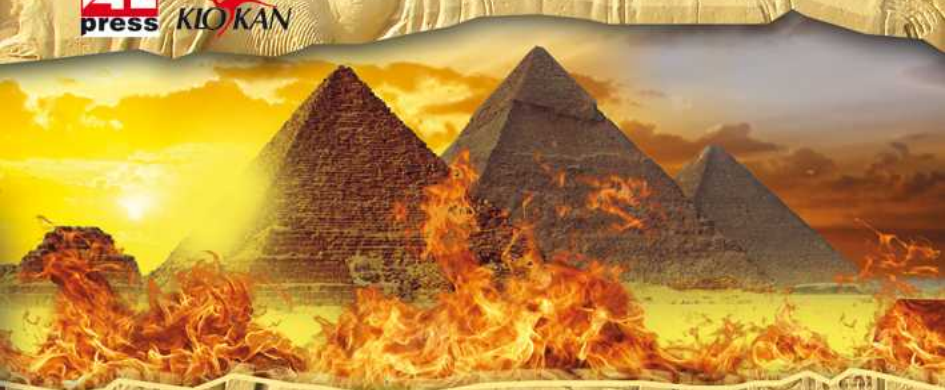

WILBUR SMITH

AL
press

edice
KIO KAN

▼
ŘEKA BOHŮ
BŮH POUŠTĚ

edice
KLOKAN

**WILBUR
SMITH**

**ŘEKA BOHŮ
BŮH POUŠTĚ**

AL
press

edice
KLOKAN

Copyright © Wilbur Smith, 2014
Translation © Dalibor Míček, 2014
First published in 2014 by HarperCollins Publishers
HarperCollins Publishers, 77-85 Fulham Palace Road, London,
W6 8JB
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu DESERT GOD
přeložil Dalibor Míček
Redakční úprava Miroslav Kozák
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2014
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7466-676-6 (PDF)

*Tento román věnuji své drahé manželce
a vzácné společnici Niso. Dokud jsem tě nepoznal,
nevěděl jsem, co znamená být šťastný. Nyní mi vyplňuješ
každý den svou láskou, smíchem a štěstím. S tebou po boku
bych s pohrdáním odmítl postavení krále.*

Aton zamrkal očima jako korálky vsazenými hluboko do tukových polštářů a pak je zvedl od desky baa, která ležela na stolku mezi námi. Obrátil pohled na dvě mladé princezny z Tamosova královského domu, které vesele dováděly nahé v průzračně čisté vodě laguny.

„Už nejsou děti,“ poznamenal nonšalantně, beze stopy lascivního zájmu. Seděli jsme naproti sobě v otevřeném altánku pod střechou z palmových listů, postaveném u jedné z mnoha lagun stojatých vod velké řeky Nil.

Pochopil jsem, že jeho zmínka o dívkách byla pokusem odvést mou pozornost od svého dalšího tahu kameny baa. Aton nerad prohrává a často využívá nejrůznější triky, jen aby dosáhl vítězství.

Aton vždy zaujímal jedno z nejvyšších míst na mém seznamu dlouholetých vzácných přátel. Byl stejně jako já eunuch a kdysi sloužil jako otrok. Dlouho předtím, než dosáhl puberty, si jej jeho pán vybral pro výjimečný intelekt a pronikavé duševní schopnosti s cílem dále je zušlechtovat a ochránit je před znehodnocením vinou libida. Aton představoval nesmírně cenný majetek, a tak jeho pán povolal nejlepšího

lékaře v Egyptě, aby provedl kastraci. Atonův tehdejší pán zemřel již před mnoha lety a někdejší otrok dosáhl velmi vysokého postavení hlavního komořího faraonova paláce v Thébách. Kromě toho stojí v čele rozsáhlé špionážní sítě a řídí velký počet informátorů a tajných agentů rozmístěných po celém civilizovaném světě. Existuje jediná organizace, která překonává tu jeho, a tato organizace patří mně. V oblasti špionáže, stejně jako v mnoha jiných oborech, panuje mezi mnou a Atonem přátelská konkurence a jen máloco nám poskytuje větší potěšení a uspokojení než získat nad soupeřem převahu.

Nesmírně rád trávím čas v jeho společnosti. S Atonem je vždycky dobrá zábava a často mě překvapí bystrým postřehem či dobrou radou. Příležitostně zkouší mé schopnosti při hře bao. Nad hrací deskou obvykle nešetří chválou, většinou však slouží jen jako vhodný doplněk mého génia.

Nyní jsme si oba prohlíželi Bekatu, mladší z královských princezen. Při pohledu na ni byste asi nepoznali, že ji od starší sestry dělí téměř dva roky, neboť byla na svůj věk hodně vysoká a na hrudi se jí již nalévala ňadra, jejichž bradavky v chladné vodě laguny vyzývavě ztvrdly. Byla štíhlá a pružná jako proutek a nikdy neměla daleko k smíchu, ovšem na druhou stranu se vyznačovala divokým temperamentem. Vznešené rysy tváře jako by vytesal nejlepší sochař: úzký rovný nos, silná kulatá brada, jemně vykroužené rty. Husté vlasy se na slunci leskly záblesky leštěné mědi – dědictví po otci. Červený květ ženství se u ní sice ještě neobjevil, věděl jsem však, že se tento den kvapem blíží.

Mám Bekatu velmi rád, ale po pravdě musím přiznat, že k její starší sestře cítím o vlásek silnější lásku.

Tehuti je z obou sester nejen starší, ale i krásnější. Kdykoli se na ní podívám, zdá se mi, že znovu vidím její matku. Královna Lostris byla největší láskou mého života. Na rozdíl od svého přítele Atona jsem byl vykleštěn teprve poté, co jsem dosáhl plného mužství a poznal potěšení ženského těla. Pravda,

má láska k Lostris nedošla fyzického naplnění, neboť jsem byl vykastrován dříve, než se narodila, o to však byla intenzivnější, protože ji nešlo ukojit. Od dětství jsem ji vychovával a doprovázel po celý dlouhý a radostný život, radil jsem jí a vedl ji, štědře a bez váhání jsem s ní sdílel všechny své znalosti a schopnosti. A nakonec jsem ji držel v náruči, když umírala.

Než odešla do podsvětí, Lostris mi zašeptala větu, kterou nikdy nezapomenu: „V životě jsem milovala jen dva muže a ty, Taito, jsi byl jedním z nich.“

Byla to ta nejkrásnější slova, jaká jsem kdy slyšel.

Navrhl jsem Lostrisinu královskou hrobku, dohlížel na její stavbu a uložil do ní kdysi nádherné, ale tehdy už nemocí zdevastované tělo. Tehdy jsem si přál, abych s ní mohl odejít do spodního světa. Věděl jsem však, že to není možné, musel jsem zůstat a postarat se o její děti, tak jako jsem pečoval o ni. Přiznávám, že to nebyl obtížný úkol, neboť toto posvátné poslání nezměrně obohatilo můj život.

V šestnácti letech byla Tehuti již plně vyspělá žena. Pleť bez jediné poskvrny se nádherně leskla, paže a nohy měla štíhlé a elegantní jako tanečnice a připomínaly mi oblouky velkého válečného luku, který jsem vyrobil pro jejího otce a jež jsem po jeho smrti položil na víko jeho sarkofágu, než jsem zapečetil hrobku.

Tehuti měla plné boky, ale pas úzký jako hrdlo džbánů na víno, ňadra kulatá a pevná. Hlavu jí pokrývaly husté kudrny, zlaté jako skvělá svatozář, a po matce zdědila zelené oči. Byla krásná, že to nelze vyjádřit slovy, a její úsměv mi sevřel srdce, kdykoli se s ním na mě obrátila. Měla příjemnou povahu, jen málokdy se rozzlobila, ovšem jakmile se pro něco rozhodla, šla za tím vedená silnou vůlí a beze strachu.

Miluju ji téměř tolik, jako jsem miloval její matku.

„Moc dobře jsi je vychoval, Taito,“ pochválil mě Aton velkoryse. „Jsou to dva klenoty, které by snad mohly zachránit náš veliký Egypt před barbary.“

V této věci tak jako v mnoha jiných jsme byli s Atonem zcela zajedno. A to byl ten pravý důvod, proč jsme se sešli na tomto odlehlém a uzavřeném místě, i když si všichni v paláci včetně samotného faraona mysleli, že chceme pokračovat v našem nekonečném soupeření nad deskou baa.

Neodpověděl jsem na jeho poznámku a sklopil oči k hrací desce. Aton udělal poslední tah ve chvíli, kdy jsem ještě pozoroval dívky. Patřil k nejlepším hráčům této nedostižné hry v celém Egyptě, což znamená totéž, jako kdybych řekl „v celém civilizovaném světě“. V tom, aby se mohl pokládat za úplně nejlepšího, jsem mu bránil pouze já. V průměru jsem ho porážel ve třech ze čtyř her.

Stačil mi letmý pohled, abych poznal, že tato hra bude patřit k mým třem. Poslední tah si promyslel vskutku špatně. Jeho kameny byly nyní rozložené nevyváženě. Znovu se dopustil jedné z mála chyb, jimiž se jeho hra vyznačovala ve chvílích, kdy se domníval, že má vítězství na dosah ruky. Tehdy totiž často odkládal opatrnost a zapomínal na pravidlo sedmi kamenů. Vrhł všechny síly do útoku od jižního hradu a dovolil mi zmocnit se kontroly nad východním nebo západním křídlem. Tentokrát to byl východ. Druhou výzvu jsem nepotřeboval a udeřil jsem jako kobra.

Zaklonil se na sedátku, jak vyhodnocoval můj překvapivý tah, a když pochopil jeho ryzí genialitu, obličej mu potemněl zlostí a hlas se mu zadrhl. „Myslím, že tě nenávidím, Taito. A jestli ne, určitě bych měl.“

„Přálo mi štěstí, starý kamaráde,“ snažil jsem se skrýt školobou radost. „Je to koneckonců jenom hra, ne?“

Pobouřením nafoukl tváře. „Ze všech hloupostí, které jsem od tebe kdy slyšel, Taito, je tahle ta nejpitomější. Není to jenom hra, je to ten skutečný důvod k žití.“ Opravdu se zlobil.

Sáhl jsem pod stůl pro měděný džbán plný vína, toho nejlepšího v Egyptě, které jsem přinesl přímo ze sklepů pod faraonovým palácem. Aton znovu nafoukl líce a snažil se oživit svůj vztek a pocit potupy, ale jeho baculaté prsty jakoby

o vlastní vůli sevřely ucho poháru a zvedly ho ke rtům. Dvakrát polkl a zavřel oči slastným potěšením, než s povzdechem pohár odložil.

„Možná máš pravdu, Taito. K životu existuje řada dalších dobrých důvodů.“ Začal skládat kameny baa do kožených váčků stahovaných šňůrkou. „Tak co ses doslechl ze severu? Uveď mě znovu v úžas rozsahem svých informací.“

Konečně jsme se dostali k pravému účelu našeho setkání. Sever vždy ztělesňoval nebezpečí.

Před více než sto lety rozdělily mocný Egypt velezrada a rebelie. Rudý uchvatitel, falešný faraon – záměrně zde neuvádím jeho jméno, které nechť je navěky prokleta –, prostě tento zrádce se vzbouřil proti pravému faraonovi a zmocnil se veškerého území severně od Asjútu. Uvrhl tak Egypt do sto let trvající občanské války.

A pak dědic Rudého uchvatitele podlehl divokému válečnickému kmeni, který se vynořil ze severních stepí za Sinají. Tito barbaři se prohnali Egyptem a celý ho dobyli pomocí zbraně, o jejíž existenci jsme neměli tušení. Tou zbraní byl vůz tažený koňmi. Jakmile porazili Rudého uchvatitele a zmocnili se severní části Egypta od Prostředního moře k Asjútu, zaútočili Hyksósové na nás na jihu.

My praví Egypťané jsme proti nim neměli žádnou obranu. Vyhnali nás z naší země a donutili nás ustoupit za nilské katarakty u Elefantiny až do divočiny na konci světa. Tam jsme strádali a trápili se, zatímco má paní, královna Lostris, budovala novou armádu.

Můj podíl na této obrodě rozhodně nebyl nevýznamný. Nejsm povahou chlubil, v tomto případě však mohu bez obav z protirečení prohlásit, že bez mé pomoci, bez rad a vedení, které jsem poskytoval své paní a jejímu synovi, korunnímu princovi Memonovi, který je dnes faraonem Tamosem, by svého cíle nikdy nedosáhli.

Mezi mnohými jinými službami, které jsem jí prokázal, musím vyzdvihnout konstrukci prvního válečného vozu

s loukoťovými koly, která byla lehčí a rychlejší než plná dřevěná kola používaná Hyksósy. Poté jsem sehnal koně, kteří by vozy táhli. Když jsme byli připravení, faraon Tamos, který nyní vyrostl do plné mužné síly, vedl naši novou armádu nazpět přes katarakty na sever k Egyptu.

Vůdce hyksóských nájezdníků si říkal král Salitis. Nebyl to však žádný král, nýbrž loupeživý baron a zločinec. Ovšem armáda, jíž velel, početně stále převyšovala tu naši v poměru dva ku jedné a byla dobře vyzbrojená a bojechtivá.

Naštěstí se nám podařilo ji překvapit a u Théb jsme s Hyksósy vybojovali velikou bitvu. Rozdrtili jsme jejich válečné vozy, zmasakrovali jejich pěchotu a zahnali jsme je rozprášené a demoralizované na sever. Na bojišti po nich zůstalo deset tisíc mrtvých a dva tisíce rozbitých vozů.

I oni však našim statečným jednotkám způsobili těžké ztráty, takže jsme nemohli Hyksósy pronásledovat a úplně je zničit. Od té doby se krčí v deltě Nilu.

Král Salitis, starý raubíř a drancovník, je dnes už po smrti. Nezemřel na bitevním poli po zásahu dobrého egyptského meče, jak by po právu zasloužil, nýbrž v posteli sešlostí věkem, obklopen hordou svých šeredných manželek a jejich ohavných potomků. Byl mezi nimi i Beon, který dnes označuje sám sebe za krále Beona, faraona Horního a Dolního egyptského království. Pravda je ovšem taková, že není nic jiného než zabijácký pirát, dokonce horší než jeho zlovolný otec. Moji informátoři a zvědové mi pravidelně hlásí, že Beon neúnavně přebudovává hyksóskou armádu, kterou postihla tak drtivá porážka u Théb.

Tato hlášení jsou znepokojivá, neboť my čelíme nemalým obtížím při shánění surovin potřebných k zacelení ran, jež jsme utrpěli ve stejné bitvě. Naše pevninské Jižní království je odříznuté od velkého Prostředního moře a obchodních cest s jinými civilizovanými národy a městskými státy světa, které jsou bohaté na kůži, dřevo, měď, antimon, cín a další materi-

ály nutné pro vedení války. Kromě toho se nám nedostává lidské síly. Prostě a jednoduše potřebujeme spojence.

Naproti tomu naši nepřátelé Hyksósové disponují výbornými přístavy v deltě, kde Nil vstupuje do Prostředního moře. Obchodní zboží proudí do těchto přístavů plynule a nerušeně. Od svých zvědů také vím, že se Hyksósové snaží upevnit spojení s ostatními válečnickými kmeny.

Sešli jsme se s Atonem na tomto izolovaném místě právě proto, abychom tyto záležitosti podrobně promysleli. V sázce bylo přežití samotného Egypta. O všech těchto problémech jsme s Atonem několikrát podrobně diskutovali a nyní jsme byli připraveni předložit faraonovi souhrnnou zprávu společně s návrhy řešení.

Královské princezny měly jiné plány. Všimly si, že Aton skládá herní kameny, a považovaly to za signál, že si nyní mohou uzurpovat mou plnou pozornost. Jsem jim oběma oddán až za hrob, ale jsou velmi náročné. Vyběhly z laguny rozstříkující vodu na všechny strany a rozběhly se o závod, která z nich ke mně dorazí jako první. Bekata je sice mladší, ale je mimořádně rychlá a odhodlaná, udělá téměř všechno, aby dosáhla, čeho si zamane. Předběhla Tehuti o délku paže a vrhla se mi na klín, mokrá a studená z laguny.

„Miluji tě, Tato,“ zvolala, když mě prudce objala kolem krku a přitiskla mi ke tváři promáčenou hřívu svých rezavých vlasů. „Pověz nám nějaký příběh, Tato.“

Tehuti poražená v závodě se musela spokojit s méně žádoucí pozicí u mých nohou. Ladně složila mokré nahé tělo k zemi, objala mi lýtka a přitiskla si je k prsům, opřela si bradu o moje koleno, zvedla oči a pohlédla mi do obličeje. „Ano, Tato, vyprávěj nám prosím o naší mamince a o tom, jak byla krásná a chytrá.“

„Nejdřív si musím promluvit se strýčkem Atonem,“ protestoval jsem.

„Aha. No dobře, ale ať to netrvá dlouho,“ zaštěbetala Bekata. „Je to strašně nudné.“

„Nepotrvá to dlouho, slibuji.“ Obrátil jsem se k Atonovi a hladce přešel do hyksóštiny. Jazyk našeho smrtelného nepřítelů oba plynňe ovládáme.

Vždycky se snažím co nejlépe poznat svého protivníka a mám zvláštní nadání na cizí řeči. Po návratu do Théb jsem měl k dispozici několik let času, abych se naučil co nejvíc. Aton se k exodu do Núbie nepřipojil, postrádal dobrodružného ducha, a musel proto trpět pod nadvládou Hyksósů. Naučil se však od nich všechno, co mělo nějakou cenu, včetně jejich jazyka, z něhož obě princezny nerozuměly ani slovo.

„Ach, jak já nesnáším, když mluvíte tou odpornou hatmatilkou,“ ušklíbala se Bekata a Tehuti se k ní okamžitě přidala.

„Jestli nás máš rád, Taito, budeš mluvit egyptsky.“

Objal jsem Bekatu a pohládl Tehuti po překrásné hlavice, ale nadále jsem k Atonovi promlouval řeči, kterou obě dívky tak hořce odsuzovaly.

„Nevšímej si dětského žvatlání a mluv dál, příteli.“

Aton potlačil úsměv a pokračoval: „Jsme tedy dohodnutí, Taito. Potřebujeme spojence a potřebujeme s nimi obchodovat. Současňe musíme obě tyto možnosti odepřít Hyksósům.“

Na jazyk se mi drala sarkastická poznámka, ale Atona jsem už dost pozlobil při partii baa, a tak jsem vážně pokýval hlavou a řekl: „Jako obvykle jsi neomylně vyhmátl hlavní problém a stručně ho shrnul. Spojenci a obchod. Výborně, takže s čím můžeme obchodovat, Atone?“

„Máme zlato z dolů v Núbii, které jsme objevili během našeho exilu za katarakty.“ Aton v životě neopustil Egypt, ale když ho člověk poslouchal, domníval by se, že právě on vedl exodus. V duchu jsem se usmál, ale udržel jsem vážný výraz, zatímco můj přítel pokračoval. „Přestože žlutý kov není tak cenný jako stříbro, lidé po něm prahnou. Při množství zlata, které faraon shromáždil ve svých pokladnicích, si snadno můžeme koupit přátele a spojence.“

Souhlasně jsem přikývl, i když jsem věděl, že Aton i mnozí další, kteří se nepohybují tak blízko trůnu jako já, faraonovo

bohatství značně přeceňují. Rozvedl jsem téma obchodu dál. „Nezapomínej na produkty, které získáváme díky matce Nilu a každoročním záplavám. Lidé musí jíst, Aton. Kréťané, Sumerové a helénské městské státy disponují jen malou rozlohou orné půdy a vždycky se potýkají s obtížemi, jak získat dost obilí, aby uživilí své obyvatele. Nám obilí přebývá,“ připomněl jsem mu.

„To je pravda, Taito. Máme obilí, s nímž můžeme obchodovat, a máme také koně, chováme nejlepší válečné oře na světě. A máme i další věci, mnohem vzácnější a dražší.“ Aton se delikátně odmlčel a zahleděl se na překrásné dítě, které jsem choval na klíně, a na druhé, které sedělo u mých nohou.

Dalších slov nebylo třeba. Kréťané i Sumerové, kteří obývají území při řekách Eufrat a Tigris, byli naši nejbližší a nej-mocnější sousedé. Příslušníci obou národů jsou většinou snědí a tmavovlasí. Jejich vládci touží po světlovlasých dívkách s ušlechtilou svěží pleť, jaká je charakteristická pro egejské kmeny i pro egyptský královský dvůr. Ovšem bledé a nevýrazné helénské ženy nesnesou srovnání se zářícími klenoty Nilu.

Rodiči mých princezen byli Tanus, jemuž na hlavě zářily rusé kudrny, a přirozená blondýna královna Lostris. Jejich dcery po nich zdědily krásu, díky níž pomalu získávaly proslulost po celém světě. Už teď přijížděli přes širé pouště a hluboká moře do královského paláce v Thébách vyslanci ze vzdálených krajů a delikátně sdělovali faraonu Tamosovi zájem svých pánů o manželský a vojenský svazek s egyptským královským domem. Mezi těmi, kdo vyslali své posly, byli i sumerský král Nimrod a Nejvyšší Mínos, vládce Kréty.

Na mou žádost přijal faraon oba tyto vyslance vlídně a přátelsky a také dary, nádherné předměty ze stříbra a cedrového dřeva, které mu přivezli. Poté s porozuměním vyslechl nabídky k sňatku s jednou nebo oběma sestrami, které mu jménem svých pánů předložili. Faraon předběžně souhlasil, nicméně poslům vysvětlil, že obě dívky jsou dosud pří-

liš mladé, než aby mohli vstoupit do manželského svazku. Zdůraznil však, že mohou žádost přednést znovu, až princezny dosáhnou dospělosti. To už se stalo před nějakou dobou a nyní se okolnosti změnily.

Když se mnou faraon mluvil o možné alianci mezi Egyptem a Krétou nebo Sumerem, taktně jsem ho upozornil, že by Kréta byla žádoucnějším spojencem než Sumer, a podepřel své tvrzení pádnými argumenty.

Tak především Sumerové nejsou mořeplavecký národ. Mohou sice vyslat do pole mocnou armádu se silným a dobře vybaveným jezdeckem a oddíly bojových vozů, nedisponují však válečným námořnictvem, které by stálo za zmínku. Připomněl jsem faraonovi, že naše jižní část Egypta postrádá přístup k Prostřednímu moři. Horní tok Nilu ovládají Hyksósové, naši nepřátelé, a my jsme v podstatě uzavřeni na pevnině.

I Sumerové mají jen omezený přístup k moři a jejich flotila je titěrná ve srovnání s jinými přímořskými národy, jako jsou Kréťané, nebo dokonce Mauretánci na západě. Sumerové jen neochotně podstupují riziko mořeplavby s těžce naloženými loděmi. Obávají se pirátů, bouřlivých vod i počasí. A pozemní spojení mezi našimi zeměmi se rovněž vyznačuje obtížemi.

Hyksósové ovládají šíji, která odděluje Prostřední a Rudé moře a spojuje Egypt se Sinajským poloostrovem na severu. Kdyby se k nám chtěli dostat, museli by Sumerové překročit sinajskou poušť mnohem jižněji a pak překonat Rudé moře na lodích. Na této trase by se jejich armáda setkala s množstvím problémů, z nichž by tím nejmenším rozhodně nebyl nedostatek vody či strádání při plavbě přes Rudé moře. Přesun by se totiž klidně mohl ukázat zcela nemožným.

Proto jsem faraonovi navrhl jiný plán, který jsem nyní navrhl Atonovi: uzavřít spojenectví mezi naším Egyptem a Krétou. Její dědičný vládce se pyšnil titulem Nejvyšší Mínós, což bylo ekvivalentem našeho faraona. Kdybych naznačil, že jeho moc byla větší než moc našeho faraona, dopustil bych

se velezrady. Postačí, když uvedu, že krétskou flotilu údajně tvořilo více než deset tisíc válečných a obchodních plavidel tak pokrokové konstrukce, že je žádná jiná loď nemohla dohonit ani porazit v přímém střetu.

My disponujeme zbožím, které Kréťané chtějí. Jde o obilí, zlato a krásné nevěsty. A Kréťané mají to, co potřebujeme my: nejúžasnější flotilu válečných galér, jaká kdy brázdila moře, která by mohla zajistit blokádu hyksóských přístavů v deltě Nilu a současně přepravu sumerských vojsk na jižní pobřeží Prostředního moře. Hyksósové by se tak ocitli v sevření smrtonosných kleští našich armád, které by je rozdrtily.

„Vynikající plán!“ aplaudoval Aton. „Navíc plán, který snad nemůže selhat. Vidím v něm pouze jednu téměř bezvýznamnou mezeru, kterou jsi zřejmě přehlédl, Taito, můj starý a milovaný příteli.“ Potutelně se usmíval a vychutnával si odplatu za výprask, který jsem mu uštědřil na hrací desce baa. Nejsem mstivý, ale v tomto případě jsem nedokázal odolat pokušení dopřát si trochu více nevinného pobavení na Atonův účet. Nasadil jsem zkormoucený výraz.

„Och, tohle mi prosím neříkej! Ten plán jsem pečlivě promyslel do nejmenšího detailu. Kde v něm vidíš chybu?“

„Opozdil ses. Nejvyšší Mínós již uzavřel tajné spojenectví s hyksóským králem Beonem.“ Aton potěšeně mlaskl a ve se se poplácal po mohutných stehnech připomínajících sloní nohy. Byl přesvědčený, že se mu podařilo rozhodným způsobem vyvrátit můj návrh.

„Ach ano,“ opáčil jsem. „Mluvíš zřejmě o tom obchodním přístavu, který Kréťané otevřeli před pěti měsíci v Tamiatu při nejvýhodnějším ramenu delty Nilu a jehož prostřednictvím chtějí obchodovat s Beonem.“

Nyní byla řada na Atonovi, aby se cítil schlíple. „Kde a hlavně *jak* ses o tom dozvěděl?“

„Prosím tě, Atone,“ rozpřáhl jsem ruce v omluvném gestu, „přece nečekáš, že ti odhalím všechny své zdroje, nebo snad ano?“

Aton rychle našel ztracenou rozvahu. „Nejvyšší Mínós a Beon uzavřeli dohodu, pokud se už rovnou nejedná o válečné spojení. Bez ohledu na veškerou tvou dobře známou chytrost a proznanost, Taito, neexistuje nic nebo jen velmi málo, co s tím můžeš udělat.“

„A co když Beon plánuje zradu?“ zeptal jsem se tajemně a Aton na mě jen beze slova zíral.

„Zradu? To nechápu, Taito. Jakou formu by ta věrolomnost měla mít?“

Máš nějakou představu, Atone, kolik stříbra Nejvyšší Mínós hromadí v Tamiatu, nové krétské pevnosti na území Hyksósů?“

„Soudím, že musí jít o značné množství. Pokud Nejvyšší Mínós zamýšlí nakoupit od Beona větší část příští sklizně obilovin, musí mít po ruce hodně stříbra. Možná deset, nebo dokonce dvacet laků,“ odhadoval Aton opatrně.

„Jsi velmi bystrý a vnímavý, drahý příteli, uvedl jsi však pouze menší díl problémů, jimž Nejvyšší Mínós čelí. Neodvážá se vyslat loď naplněná poklady na širé moře v období bouří. Po pět zimních měsíců v roce proto nemůže posílat stříbrné pruty ze svého ostrova na jižní pobřeží Prostředního moře, což obnáší cestu dlouhou více než pět set mil.“

Aton mi rychle skočil do řeči ve snaze vyslovit závěr dříve než já. „Ach ano, zajisté! Chápu, co máš na mysli. Znamená to, že během období bouří Nejvyšší Mínós nemůže obchodovat se státy a národy, které leží na africkém pobřeží Velkého moře!“

„Přes zimu je pro něj polovina světa uzavřená,“ souhlasil jsem. „Kdyby si však na egyptském pobřeží zřídil bezpečnou základnu, jeho flotila by byla před zimními bouřemi chráněná. Pak by jeho lodě mohly po celý rok obchodovat pod ochranou pevninského zálivu na území sahajícím od Mezopotámie po Mauretánii.“ Odmlčel jsem se, abych příteli poskytl čas pochopit plný rozsah Mínóových záměrů, a pak jsem nelitostně pokračoval: „S dvaceti laky stříbra by nemohl fi-

nancovat ani setinu svých aktivit. Pravděpodobnější hodnota pokladu, který hodlá v nové pevnosti u Tamiatu shromáždit, aby mohl rozvíjet obchody i v zimě, činí pět set laků. Jistě se mnou budeš souhlasit, že takové bohatství přinutí každého muže uvažovat o zradě, zejména když jde o tak proradného a chamtivého ničemu jako Beon.“

Aton na dobrou minutu oněměl při obrovském rozsahu vize, kterou jsem mu předložil. Když konečně našel řeč, hlas se mu zadržával vzrušením. „Máš tedy důkaz,“ zachraptěl, „že Beon navzdory chystané smlouvě s Nejvyšším Mínóem plánuje útok na pevnost Tamiat, kde se chce zmocnit krétského pokladu? Tohle mi chceš naznačit, Taito?“

„Neřekl jsem, že mám důkaz, že právě takto vypadají Beonovy záměry. Nic takového jsem netvrdil.“ Zasmál jsem se Atonovu zmatku. Nebylo to ode mne zdvořilé, ale nedokázal jsem se ovládnout. Ještě nikdy jsem během našeho přátelství nezažil, aby se nezmohl na nějakou repliku či námitku. Slitoval jsem se nad ním.

„Oba víme, že Beon je neurvalý a divoký primitiv, Atone. Dokáže řídit válečný vůz, ohánět se mečem, napnout luk nebo vydrancovat město. Pochybuju však, že by uměl naplánovat návštěvu latríny bez těžkopádného a bolestného rokování.“

„Kdo tedy plánuje onen loupeživý nájezd na pokladnici Nejvyššího Mínóa?“ naléhal Aton. Neodpověděl jsem mu hned, jen jsem poposedl na stoličce a usmál se. Přítel na mě zamračeně zíral a pak se jeho výraz projasnil. „Ty? To snad ne, Taito! Nevěřím, že bys připravoval plán, jak okrást Nejvyššího Mínóa o pět set laků stříbra a pak se ucházet o jeho spojenectví a podporu.“

„Ve tmě rozeznáš Egyptana od Hyksóse jen těžko, zejména když si ten Egyptan oblékne hyksóskou válečnou výstroj, ponese hyksóské zbraně a bude mluvit jazykem Hyksósů,“ připomněl jsem mu a on znovu jen vrtěl hlavou, neschopen slova. „Jistě souhlasíš, že tak věrolomný útok navždy pohřbí

jakékoli šance, že by Krétané někdy s Hyksósy uzavřeli spolenectví namířené proti nám, nemám pravdu?“

Aton se konečně usmál. „Ty jsi tak neuvěřitelně záłudný, Taito, až se divím, že ti vůbec dokážu věřit!“ Pak se zeptal: „Jak silná je krétská posádka v Tamiatu?“

„V současné době ji tvoří na dva tisíce lučištníků a pěšáků, ovšem velká většina z nich jsou nájemní žoldáci.“

„Ach!“ vydechl uchváceně a znovu se na chvíli odmlčel, než pokračoval: „Kolik mužů budeš potřebovat? Lépe řečeno kolik mužů bude potřebovat Beon, aby provedl tento padoušský plán?“

„Dost,“ vyhnul jsem se přímé odpovědi. *Všechny* své plány Atonovi nevyzradím. Spokojil se s tím a nenaléhal, položil však jinou otázku, která se sama nabízela: „Nenecháš v pevnosti přežít žádné krétské vojáky? Chceš je všechny pobít?“

„Většině pochopitelně umožním utéct,“ ohradil jsem se důrazně. „Chci, aby se jich co nejvíce dostalo na Krétu, aby informovali Nejvyššího Mínoá o Beonově zradě.“

„A krétský poklad?“ naléhal Aton. „Těch pět set laků stříbra? Co se s tím bohatstvím stane?“

„Faraonovy pokladnice jsou téměř prázdné. Bez stříbra Egypt nezachráníme.“

„Kdo ten nájezd povede?“ vyptával se dál. „Budeš to ty, Taito?“

Úžasem jsem vytřeštil oči. „Víš přece, že nejsem žádný válečník, Atone. Jsem lékař, básník a mírumilovný filozof. Kdyby však na mě faraon naléhal, jsem ochoten doprovodit expedici jako poradce velícího důstojníka.“

„Kdo tedy bude velet? Kratas?“

„Mám Kratase rád, je to vynikající voják. Jenomže,“ pokrčil jsem rameny, „je už starý a tvrdohlavý, neochotný přijímat rozumné rady a návrhy.“

Aton se zasmál. „Popsal jsi generála Kratase naprosto přesně, ó něžný barde. Pokud to tedy nebude on, koho faraon postaví do čela výpravy?“

„S největší pravděpodobností Zarase.“

„Ach! Slavný kapitán Zaras z divize Modrého krokodýla královských gard? Jeden z tvých oblíbenců, vid', Taito.“

Ignoroval jsem narážku. „Žádného oblíbence nemám.“ Příležitostně i já dokážu pravdu mírně ohnout a přizpůsobit svému účelu. „Zaras je pro tu práci prostě ten nejlepší,“ odvětil jsem klidně.

Když jsem faraonovi předložil svůj plán na diskreditaci krále Beona v očích vládce Kréty a na vražení ocelového klínu mezi obě mocnosti, které potenciálně představovaly nejnebezpečnější nepřátele, které jsme na světě mohli mít, užasl nad brilantní jednoduchostí mého návrhu.

Vyžádal jsem si u faraona soukromé slyšení a on mi samozřejmě bez váhání vyhověl. Seděli jsme sami dva na široké terase lemované palmami, která v půlkruhu obepíná jeho trůnní sál a poskytuje nádherný výhled na Nil v jeho nejširším místě v jižním Egyptě. Za Asjútem se koryto pochopitelně rozšiřuje a tok se zpomaluje, jak řeka protéká územím, o které nás připravili Hyksósové, a teče až k deltovitému ústí, kde splývá s vodami Prostředního moře.

Na obou koncích terasy stáli strážníci, kteří zajišťovali, že nás nikdo neuvidí ani nevyslechne, přítel či nepřítel. Strážím přímo veleli spolehliví důstojníci, kteří se diskrétně zdržovali mimo dohled, aby nás s faraonem nic nerozptylovalo. Procházeli jsme se po mramorovém dláždění. Pouze tady, kde jsme byli o samotě, jsem mohl kráčet bok po boku vedle pannonníka, přestože jsem s ním byl v úzkém a důvěrném vztahu od okamžiku jeho narození.

Byl jsem to vlastně já, kdo jej přivedl na tento svět. Byl jsem to já, kdo zachytil jeho tělíčko do svých rukou, když jej královna Lostris vytlačila z královské dělohy s prudkostí kamene vrženého z praku. A první, co princ na tomto světě udě-

lal, bylo, že na mě vyprázdnil svůj močový měchýř. Usmál jsem se při té vzpomínce.

Toho dne jsem se stal jeho rádčem a učitelem. Naučil jsem ho utírat si zadek, naučil jsem ho číst a psát, střílet z luku a řídit válečný vůz. Ode mě se naučil, jak vládnout národu. Nyní konečně vypěl ve vynikajícího mladého muže, chrabrého bojovníka a zkušeného vládce země, ale nadále jsme zůstali dobrými přáteli. Zašel bych dokonce až k tvrzení, že mě miluje jako otce, kterého nikdy nepoznal, a já ho miluji jako syna, jehož jsem nikdy neměl.

Když teď poslouchal můj Istivý plán, který jsem mu navrhoval, zastavil se uprostřed kroku a otočil se ke mně s rostoucím údivem. Když jsem dospěl k rozuzlení celé strategie, popadl mě za ramena rukama silnými a tvrdými jako bronz od mávání mečem, napínání luku a řízení čtyřspřeží při vozačských závodech.

„Tato, ty starý rošťáku,“ houkl mi do obličeje, „ty mě nikdy nepřestaneš udivovat. Tak šokující komplot nemohl vymyslet nikdo jiný než ty. Musíme okamžitě začít s detailní přípravou. Moc dobře si pamatuji, jak jsem nesnášel, když jsi mě nutil, abych se naučil hyksósky. Teď bych byl bez znalosti té řeči ztracený. Kdybych se nemohl vydávat za jednoho z našich nepřátel, nemohl bych té výpravě velet.“

Trvalo mi několik hodin taktního přemlouvání a obratné manipulace, než jsem ho přesvědčil, že nebezpečí ponechání Egypta bez vůdce v tak kritickém období našich dějin dalece převáží případnou slávu a další benefity, které by mohl získat úspěšným obsazením mínójské pevnosti u Tamiatu a ukořistěním pokladu v ní přechovávaného. V duchu jsem děkoval Horovi, že je faraon natolik mladý, aby si uchoval pružnou mysl, a natolik starý, aby získal alespoň špetku zdravého rozumu. Už dávno jsem se naučil, jak ho přimět, aby se podřídil mým záměrům, aniž by si uvědomil, že mi ustupuje. Nakonec bylo jako obvykle po mém.

Faraon na můj návrh jmenoval velitelem expedice kapitána Zarase. I když byl mladý, pouze pětadvacetiletý – tedy téměř přesně tak starý jako samotný faraon –, získal si již vynikající jméno, jak ostatně dosvědčovala jeho vysoká vojenská hodnost. V minulosti jsem s ním často spolupracoval a věděl jsem, že si svou pověst po právu zasloužil. A nejdůležitější bylo, že mě choval v hluboké úctě.

Než mě však Tamos propustil, vložil do mých rukou královskou jestřábí pečeť. Tímto způsobem na mě přenesl veškerou svou moc. Nositel pečete se zodpovídá pouze faraonovi. Pod trestem smrti mu nikdo nesmí bránit v plnění poslání, které mu svěřil vládce, a nesmí se ho ani na nic ptát.

Bylo zvykem, že faraon svěřoval jestřábí pečeť svému vyslanci při slavnostním obřadu za přítomnosti významných dvořanů, chápal jsem však, že v tak citlivé záležitosti se rozhodl učinit to v absolutním utajení. I tak jsem se cítil nesmírně poctěn důvěrou, kterou mi projevil.

Padl jsem před ním na kolena a dotkl se čelem podlahy. Tamos se však hned sklonil a pomohl mi vstát.

„Ještě nikdy jsi mě nezklamal, Taito.“ Objal mě. „Vím, že mě nezklameš ani teď.“

Od faraona jsem odešel rovnou za Zarasem. Zdůraznil jsem mu důležitost naší mise a význam možnosti získat panovníkovu úctu a přízeň, která se mu naskýtá. Úspěšné splnění úkolů mu otevře dveře k nejvyšším místům v armádě i u dvora. Nepřesvědčivě se pokusil zatajit přede mnou svůj úžas.

Společně jsme připravili seznam dvou set dvaceti mužů, kteří se výpravy zúčastní. Zaras zpočátku vehementně protestoval, že je tento počet příliš nedostatečný. Tak malá jednotka přece nemůže přemoci posádku o síle dvou tisícovek ozbrojenců! Když jsem mu však vysvětlil některé zvláštní okolnosti a záměry, s nimiž jsem se nesvěřil Atonovi ani faraonovi, přijal můj plán jako celek.

Dovolil jsem mu vybrat bojovníky podle vlastního uvážení. Trval jsem pouze na jediném požadavku: každý příslušník expedičního sboru musí plynně ovládat jazyk Hyksósů. Zaras byl příliš mladý, než aby se mohl zúčastnit exodu do Núbie poté, co Hyksósové dobyli jižní Egypt. Ve skutečnosti byl ve věku sedmnácti let zařazen do hyksóských legií. Proto ovládal jazyk nepřátel jako rodilý Hyksós a mohl se za libovolných okolností vydávat za jednoho z nich. Zůstal však loajálním Egyptanem a byl jedním z prvních, kdo se vrátil ke své rase, když nás faraon Tamos provedl posledním kataraktem, abychom rozdrtily Hyksósy ve velké bitvě u Théb a zahnali přeživší ve zmatku a panice zpátky na sever.

Muži, které Zaras vybral, byli dokonale vytrénovaní a vyvíčení většinou pod jeho vedením a dohledem. Všichni byli nejen zkušení vojáci, ale i námořníci, a pokud nejezdili na válečných vozech, trávili spousty času jako členové bojových posádek na palubách říčních galér. Zaras už je neměl co naučit.

Poradil jsem mu, aby je rozdělil do menších oddílů po patnácti až dvaceti mužích, aby k sobě nepřitahovali zbytečnou pozornost, až budou opouštět Théby.

Když jsem kapitánovi stráží u městské brány ukázal jestřábí pečeť, na nic se mě neptal. Během tří po sobě jdoucích nocí vyklouzli Zarasovi bojovníci pod ochranou tmy z města a zamířili na východ do divočiny. Shromáždili se v troskách starobylého města Akita, kde jsem na ně čekal.

Nechal jsem přivést vozy naložené autentickými hyksóskými přilbicemi, zbrojí, uniformami a zbraněmi. Byla to jen malá část kořisti, kterou jsme od nepřítelů získali po bitvě u Théb.

Z Akity jsme pochodovali na východ k pobřeží Suezského zálivu na severním konci Rudého moře. Muži si přes uniformy a zbraně přehodili beduínské burnusy.

Spolu se Zarasem jsme ujížděli před hlavní výpravou a počkali na ni v rybářské vesničce jménem Al Nadas na pobřeží zálivu.

Zaras najal průvodce, jehož služeb využil již dříve a kterého mi vřele doporučoval. Jmenoval se Al Namjoo. Byl to vysoký mlčenlivý muž, kterému chybělo jedno oko. Čekal na nás v Al Nadasu.

Al Namjoo si od vesničanů pronajal všechny rybářské lodice, na nichž jsme se měli přepravit na východní břeh. Záliv byl v tom místě široký jen necelých dvacet mil a my jsme na protější straně jasně rozeznávali nízké kopce Sinaje.

Moře jsme překročili za noci a na cestu nám svítily jen hvězdy. Vystoupili jsme na východním pobřeží zálivu u další rybářské vesnice. Jmenovala se Zuba a čekal tam na nás jeden z Al Namjoových synů se stádem více než stovky oslů, jež obstaral, aby nesli náš těžký náklad. Vyrazili jsme na pochod na sever k Prostřednímu moři, od něhož nás dělilo téměř dvě stě mil, ale muži byli vytrénovaní do špičkové kondice a postupovali jsme velmi rychle.

Al Namjoo se držel daleko na východ od Sinajské šíje, která spojuje Afriku s Asií, aby minimalizoval riziko, že narazíme na hyksóské oddíly. Nakonec jsme dorazili na skalnaté jižní pobřeží Prostředního moře v blízkosti fénického přístavu Ushu, který se nachází přibližně uprostřed mezi sumerskou hranicí a tou částí severního Egypta, která je dosud v rukou hyksóských nájezdníků.

Ponechal jsem Zarase a jeho muže v táboře nedaleko přístavu a vyrazil napřed se dvěma osly naloženými zlatými cihlami ukrytými v kožených vacích s obilím. Na pomoc jsem si vzal čtyři vybrané bojovníky. Po třech dnech vyjednávání s obchodníky v přístavu jsem nechal na pláž pod chrámem fénického boha Melkarta vytáhnout tři středně velké galéry, z nichž každá unesla sto mužů. Stály mě hodně peněz a ve vacích s obilím zbývalo už jen málo zlata, které jsme si vzali z Théb.

V přístavu jsem rozhlásil, že jsme tlupa žoldáků, kteří táhnou na východ nabídnout své služby asyrskému králi Al Hatturovi, jenž tou dobou obléhal město Birrayut. Jakmile se

muži nalodili, odrazili jsme od břehu. Když jsme se dostali na hlubší vodu, stále ještě na dohled od přístavu, otočili jsme plavidla a veslovali směrem k Libanonu. Ovšem jen co jsme ztratili zemi z očí, obrátil jsem kurz a namířil zpět k Egyptu a k deltě Nilu.

Pluli jsme v mírném příznivém větru vanoucím od pevniny. Vytáhli jsme hlavní plachty a v pravidelných intervalech dopřávali mužům u dlouhých vesel tolik potřebný odpočinek. Opět jsme minuli Ushu, tentokrát však opačným směrem. Držel jsem loď za horizontem, mimo dohled z přístavu.

Ačkoli každá galéra převážela nejméně sedmdesát bojovníků, udržovali jsme slušnou rychlost a pod přídí plavidel se čeřily zpěněné vlny. Pozdě odpoledne druhého dne jsem vy počítal, že krétská pevnost Tamiat leží necelých sto mil před námi.

Samozřejmě jsem se plavil na vedoucí galéře spolu se Zarasem. Navrhl jsem mu, že když už jsme nechali Ushu daleko za sebou, mohli bychom se přiblížit na dohled k pobřeží. Mohl jsem se řídit podle pevné země a bylo pro mě mnohem snadnější navigovat a odhadovat naši polohu. Pak se slunce dotklo obzoru před námi a za našimi záďemi houstla tma. Ukázal jsem kormidelníkovi skrytou, ale opuštěnou zátoku s písčnými plážemi. Pluli jsme, dokud se kýl nezaryl do dna. V té chvíli naši muži vyskákali do vody a vytáhli lodici na břeh.

Cesta z Théb až sem byla dlouhá a namáhavá, ale ocitli jsme se na několik mil od cíle. Onoho večera zavládl v našem táboře všeobecný pocit radostného vzrušení a očekávání, ovšem mírněný zlými předtuchami, které se v předvečer bitvy zmocňují i těch nejstatečnějších.

Jako velitele zbývajících galér vybral Zaras dva nejlepší lodníky. První se jmenoval Dilbar. Byl to vysoký pohledný muž se svalnatými předloktími a mohutnýma rukama. Upoutal mou pozornost už při prvním setkání a od té doby si několikrát vysloužil mou pochvalu. Oči měl tmavé a pohled

pronikavý; přes pravou tvář se mu táhla fialová jizva po ráně mečem, která mu však pranic neubírala na hezkém vzhledu. Kdykoli vydal nějaký rozkaz, posádka zareagovala pohotově a rychle.

Velitelem třetí galéry byl podsaditý chlapík se širokými rameny a býčí šjí. Jmenoval se Akemi a byl to žoviální muž s hlasem buvola a nakažlivým smíchem. Jeho oblíbenou zbraní byla sekera s dlouhou násadou. Akemi za mnou přišel, když se muži najedli.

„Pane Taito,“ oslovil mě a zasalutoval. Když muži začali používat tento titul, protestoval jsem, že na něj nemám právo. Oni však mé námitky ignorovali a já už dál nenaléhal. „Posádka mě vyslala, abych tě požádal o laskavost a poprosil tě, zda bys nám večer nezazpíval.“

Mám výjimečný hlas a loutna se pod mými prsty mění v nebeský nástroj. Jen málokdy v sobě najdu sílu, abych takové prosbě nevyhověl.

Večer před bitvou u Tamiatu jsem zvolil píseň nazvanou *Nářek pro královnu Lostris*, jednu ze svých nejslavnějších skladeb. Muži se shromáždili kolem mě u táborového ohně a já jim zazpíval všech sto padesát veršů. Nejlepší zpěváci se ke mně připojili jako sbor a ostatní pobroukávali refrén. Když píseň dozněla, mezi posluchači nezůstalo snad jediné oko suché. Mé vlastní slzy ani v nejmenším neumenšily sílu a krásu mého přednesu.

Za rozbřesku následujícího dne byl už náš tábor na nohou. Muži mohli odložit beduínské róby a pokrývky hlavy a otevřít vaky, do nichž si uložili hyksóskou zbroj a zbraně. Zbroj se většinou skládala z kožených kabátců a bronzových přilbic s kovovým nánosníkem. Každý muž byl ozbrojený silným dvojitě zakřiveným lukem a toulcem plným šípů s pazourkovou hlavicí, opatřených na konci barevnými pírkou v hyksóském stylu. Meče nosili v pochvách pověšených na zádech, takže

mohli pohotově uchopit rukojeť vyčnívající přes levé rameno. Bronzové čepele nebyly rovné jako u normálních egyptských zbraní, ale zakřivené podle východní módy.

Zbroj a výzbroj byly příliš těžké a horké, než aby je muži nosili i při práci u vesel na přímém slunci. Proto se svlékli do bederních roušek a bitevní výzbroj uložili mezi nohy na podlahu pod lavicemi.

Většina mých lidí měla světlou pleť a mnozí byli blondatí. Prikázal jsem jim, aby si ztmavili kůži a vousy sazemi z kuchyňských ohňů, až byli stejně snědí jako hyksóští legionáři.

Když naše tři přetížené galéry odrazily od břehu a hnány vesly vypluly ze zálivu, znovu jsem stál spolu se Zarasem na palubě vedoucího plavidla. Zaujal jsem místo na zádi vedle kormidelníka, který se oháněl dlouhým kormidelním veslem. Od obchodníka v přístavu Ushu, který mi prodal galéry, jsem koupil i papyrusovou mapu, na níž měly být vyznačeny detaily jižního pobřeží Prostředního moře mezi Gebelem a vádím al Nilam. Obchodník mi tvrdil, že mapu nakreslil vlastní rukou na základě svých pozorování. Nyní jsem ji rozložil na palubě a zatížil její rohy oblázky, které jsem posbíral na pláži. Téměř ihned jsem rozeznal některé rysy pobřeží. Zdálo se, že mapa je dostatečně přesná.

Dvakrát během dopoledne jsme na obzoru zahlédli plachty jiných plavidel. Okamžitě jsme změnili kurz a vzdálili se od nich. Když pak stálo slunce přímo v nadhlavníku, hlídka na přídí křikla další varování a ukázala dopředu. Zaclonil jsem si oči a zadíval se naznačeným směrem. Ke svému úžasu jsem spatřil, že se mořská hladina po celém horizontu divoce čeří, jako by se na nás hnal mohutný nápor větru. Tohle však přece nebylo období bouří!

„Skasat plachty!“ křikl jsem na Zarase. „Vesla na palubu! Nachystat kotvy na přídí a připravit se k jejich spuštění!“

Rozbouřené vlny se hnaly k nám a my jsme se obrnili proti nárazu větru. Zčeřená voda vydávala stále hlasitější kлокot.

Pevně jsem se držel jícnového roubení poklopu před sebou a zapřel se nohama o palubu. Bouřící voda obklopila trup a její řev byl přímo ohlušující. Muži křičeli a kleli, voda narážela do boků lodice. Udivilo mě však, že vůbec nefouká vítr, a ihned jsem si uvědomil, že tato bouře bez větru je nadpřirozený jev. Zavřel jsem oči a začal se modlit k velkému bohu Horovi, aby nás ochránil. Oběma rukama jsem visel na roubení poklopu.

Pak jsem ucítil na rameni něčí ruku, která mnou hrubě zatřásla, a do ucha mi zaburácel známý hlas. Poznal jsem Zarase, odmítal jsem však otevřít oči. Čekal jsem, až si mě bohové podle své vůle povolají k sobě. Zaras se mnou neustále třepal a já kupodivu stále žil. Nakonec jsem opatrně otevřel oči, leč v duchu jsem se pořád modlil. Teprve v té chvíli mi došlo, co Zaras říká, a odvážil jsem se pohlédnout přes hrazení.

Moře jako by ožilo obrovskými lesklými těly ve tvaru hlavice šípů. Znovu mi nějakou dobu trvalo, než jsem poznal, že to jsou živá stvoření a že každé z nich je velké jako kůň. Byly to obrovské ryby a plavaly tak hustě vedle sebe, že ty vespod vytlačovaly ostatní nad hladinu ve vřavě vln a vodní tříště. Hejno se táhlo, kam až oči dohlédly.

„Tuňáci!“ křičel na mě Zaras. „Jsou to ryby!“

Horní Egypt je vnitrozemská říše, takže se mi nikdy nedostalo příležitosti strávit na širém moři dost času, abych zažil migraci tuňáků v tak gigantickém rozsahu. Přečetl jsem však o tomto jevu dost a měl jsem poznat, co se děje. Uvědomil jsem si hrozící nebezpečí zesměšnění, proto jsem otevřel oči a zařval na Zarase: „Samozřejmě že to jsou tuňáci! Nech připravit harpuny!“

Harpun naskládaných pod lavicemi veslařů jsem si všiml hned po svém příchodu na loď. Předpokládal jsem, že se používají k odrážení útočících pirátů a korzárů, kteří se pokoušejí proniknout na palubu. Násady byly dvakrát delší než vysoký muž a na koncích opatřené ostrými pazourkovými hroty. Na druhém konci visel vyřezávaný dřevěný plovák.

Zaras zopakoval můj rozkaz a sám se ihned chopil harpuny, jak pro něj bylo typické. Vždycky vedl své muže vlastním příkladem.

Vytáhl dlouhou zbraň zpod příčné lavice, kde byla uložená, a rozběhl se s ní k boku lodi. Cestou rozmotával záchytné lano. Vyskočil na lodní hrazení a lehce vyvážil harpunu na rameni tak, aby ostnatý hrot se zpětnými háčky směřoval šikmo dolů na blýskající se hejno, které pod ním proudilo jako řeka roztaveného stříbra. Ryby k němu vzhlížely velkýma kulatýma očima, jakoby rozšířenýma hrůzou.

Díval jsem se, jak se Zaras rozmáchl a vrhl harpunu do zvířené vody pod svýma nohama. Dřík těžké zbraně se zakymácel, když se pazourkový hrot zapíchl do kořisti, a vzápětí se rozběhl po hladině a zmizel pod ní, jak zraněná ryba prchala do bezpečí.

Zaras seskočil zpět na palubu a zachytil drsné lano, které svištělo přes zábradlí tak rychle, že vyrylo do dřeva žlábek, z něhož začal stoupat kouř. Přiskočili k němu další tři členové posádky, aby mu pomohli. Pověsili se na lano a snažili se rybu přemoci a přitáhnout ji k lodi.

Další čtyři muži následovali Zarasův příklad a s harpunami v rukou utíkali k zábradlí. Brzy se při obou lodních bocích svíjely hloučky zápolící s lanem. Muži křičeli vzrušením, kleli a hulákali na sebe nesouvislé rozkazy ve snaze zdolat mohutná stvoření.

Postupně jedna za druhou byly ryby vytaženy na palubu a umláceny palicemi. Ještě než poslední úlovek skončil vykuchaný a naporcovaný, zmizelo migrující hejno daleko v hlubinách stejně náhle a zázračně, jako se objevilo.

V noci jsme znovu zakotvili u břehu a ve světle ohňů na pláži hodovali na štavnatém mase tuňáků, které je na všech mořích považováno za nejvíce ceněnou lahůdku. Jen někteří si jídlo ochutnali špetkou soli. Mnozí se nemohli dočkat, až se maso upeče, a hltali syrové kusy, z nichž ještě kapala krev. Sousta zapíjeli vínem z kožených měchů.

Věděl jsem, že nazítří ráno budou plní sil nedočkavě vyhlížet nepřítele. Na rozdíl od moučných placek a dalších nemastných neslaných pokrmů probouzí maso v srdcích válečníků demony boje.

Toho večera jsem jim proto zazpíval *Baladu o Tanusovi a Modrém meči*, válečnou hymnu legie Modrých, která je doslova rozpálila. Ke sboru se připojili všichni do jednoho, bez ohledu na to, jak hrubý měli hlas. Když dozpívali, šlehalo jim z očí bojové nadšení. Byli připravení postavit se každému nepříteli.

Druhý den jsme spustili galéry na vodu, jen co se dostatečně rozednilo, abychom rozeznali útesy pod hladinou a našli mezi nimi bezpečný průliv.

Čím více jsme se přibližovali mnohočetné deltě Nilu, tím jsem si byl jistější naší polohou. Pozdě odpoledne jsme konečně propluli kolem jednoho z mnoha ústí, které bylo na východní straně ohraničené nízkým zalesněným mysem a na západní holým nánosem bahna. Na výběžku pevniny stála primitivní věž z nepálených cihel natřených vápnem. Její střecha se propadla a stěna obrácená k moři se zřítily, ale stavba zůstala natolik zachovalá, abych poznal, že jde o navigační značku Tamiatského kanálu, kterou zde zřejmě postavil nějaký dávno mrtvý egyptský námořník.

Rozběhl jsem se k úpatí jediného stěžně a vyšplhal po něm až k šikmému hornímu ráhnu latinské plachty. Sevřel jsem ho nohama a pažemi objal stěžeň. Z vyvýšené pozorovatelný jsem viděl daleko do vnitrozemí a okamžitě rozeznal hranatý obrys stavby, která v dáli čněla nad vrcholky stromů. Podobně jako věž u ústí kanálu byla i ona natřená vápnem a já jsem ani na vteřinku nepochyboval, že jde o strážní věž mínójské obchodní pevnosti, která současně slouží jako pokladnice – cíl naší cesty. Sklouzl jsem po stěžni na palubu, a jen co se mé nohy dotkly prken, křikl jsem na kormidelníka: „Stočit kormidlo! O tři dílky k pravoboku!“

Přistoupil ke mně Zaras. „Ano?“ zeptal se. Obvykle je družný a bodrý, ale v podobných chvílích se z něj stává muž, který se rychle rozhoduje a ještě rychleji reaguje.

„Ano!“ souhlasil jsem důrazně a krátce se usmál a chladně pokývl ke kormidlu, abych potvrdil svůj rozkaz. Společně jsme se otočili k otevřenému moři. Zbylé dvě galéry nás v těsném sledu následovaly, když jsme se šikmo vzdalovali od pobřeží. Jakmile jsme však minuli vedlejší mys, který nás zakryl před zvědavými pohledy hlídek na strážní věži pevnosti Tamiat, přikázal jsem další změnu kurzu. Zamířili jsme přímo k močálovitému labyrintu delty.

Podle mapy jsem věděl, kde hledat bezpečné kotviště. Vy-táhli jsme stěžně z ukotvení a položili je na palubu a s pomocí bidel jsme se prodírali hustým porostem papyrusu a rákosí do kryté laguny, kterou jsem si vybral. Zakotvili jsme plavidla na délku trupu od sebe v mělké kalné vodě, s kýly vznášejícími se těsně nad blátivým dnem. Mohli jsme se brodit mezi loděmi a voda nám v nejhlubších místech laguny sahala jen k bradě.

Dívali jsme se, jak zapadá slunce a vychází měsíc. Muži zatím hodovali na zbytcích uzeneho tuňáčího masa. Zaras se tiše brodil od jedné galéry k druhé, vybral osm nejlepších bojovníků a upozornil je, aby byli ještě před svítáním připraveni doprovodit nás na průzkumnou hlídku.

Hodinu před úsvitem jsme se namačkali do dvou lehkých člunů, které jsme táhli za galérami. Ponořili jsme pádla do vody, zabrali a za chvíli jsme již přepluli širokou lagunu a přistáli na místě nejbliže k výběžku pevniny, na kterém jsem spatřil strážní věž pevnosti.

Slyšel jsem zpěv bahenních ptáků a ševlení jejich křídel, když nám v temnotě přelétali nad hlavou. Jak světlo sílilo, rozeznával jsem proti jasnému nebi šípovité formace vodního ptactva, divokých kachen a hus, čápů, volavek a jeřábů s dlouhými krky a nohama houpačícima se v závěsu, ibisů a volavek bílých a desítek dalších druhů. Zvedali se ve velkých

hejnech z hladiny, když jsme mezi nimi proplouvali. Slunce konečně vykouklo nad obzor a odhalilo širokou rozlohu delty kolem nás. Je to divoké a opuštěné místo, nevhodné pro lidské osídlení.

Museli jsme přetáhnout čluny přes mělčiny a ukrýt je v rákosí, než jsme konečně dosáhli pevnější půdy pod nohama. Neznal jsem přesně polohu pevnosti ani její okolí, takže jsme se museli prodírat hustým papyrusovým a rákosovým porostem ještě opatrněji.

Náhle jsme se ocitli na břehu hlubokého kanálu, který vedl rákosím od jihu přímo k otevřeným vodám Prostředního moře. Byl asi sto padesát kroků široký a já jsem okamžitě poznal, že je příliš hluboký, než abychom ho mohli přebrodit. Na protějším břehu jsem rozeznal plochou střechu strážní věže, kterou jsme zahlédli předchozího dne. Nad parapetem se rýsovaly nejméně tři hlavy v helmicích – strážní, kteří střežili svěřenou oblast.

Náhle jsem zaslechl nezaměnitelné zvuky pohybujícího se plavidla, které se přibližovalo ve směru od moře. Upozornil jsem své společníky, aby zachovali absolutní ticho. Skřípot lanová i hlasy námořníků prozpěvujících si do rytmu u vesel nabývaly na síle, až se ze zatáčky kanálu vynořila námořní loď.

Nikdy předtím jsem plavidlo tohoto typu a velikosti neviděl, podle popisů, které jsem dostával od svých zvědů, jsem však poznal krétskou trirému. Byla to obchodní a současně válečná loď vybavená třemi palubami a třemi řadami vesel nad sebou na obou stranách.

Její dlouhá zahrocená příď byla zesílená pláty tepaného bronzu, aby mohla nabírat nepřátelské lodě taranem. Měla dva stěžně, které jí umožňovaly rozvinout značnou plochu plachet. Ty však byly nyní skasané, neboť triréma plula úzkým kanálem pouze silou vesel. Byla to nádherná loď – vynášovala se dlouhými čistými liniemi a vysokou zářovou nástavbou. Při pohledu na ni nebylo obtížné pochopit, proč je

Kréta nejpřednější námořní mocností na světě. Tohle byla ta nejrychlejší a nejmocnější loď, jaká se kdy plavila po světových mořích. I když byla silně přetížená a nořila se hluboko do vody, žádné jiné plavidlo se jí nemohlo postavit. Mě však v té chvíli napadlo, jaký náklad asi veze.

Když se triréma přiblížila k místu, kde jsme leželi ukrytí v rákosí, mohl jsem si prohlédnout důstojníky na její palubě. Tři z nich stáli na zádi kousek stranou od čtyř námořníků, kteří ovládali dlouhé kormidelní veslo. Lícni chrániče jim sice zakrývaly větší část obličeje, zdáli se mi však urostlejší a vyšší než průměrný Egyptan. Všiml jsem si, že jejich suknice byly ušité z nejjemnějšího plátna a jejich zbraně nádherně vyleštěné a zdobené rytinami. Byli to spíše válečníci než kupci.

Jak nás triréma mījela, závan větru k nám donesl typický zápach. Věděl jsem, že horní řadu vesel na každé straně obsluhují členové posádky, kteří však sloužili jako bojovníci, ne jako soumaři. Na kapitánův rozkaz by vyskočili od vesel a popadli zbraně složené u nohou. Bojovali by jako vojáci a dělili se o získanou kořist.

U nižších řad vesel se však namáhali otroci přikovaní řetězy k palubním fošnám. Zápach, který jsem cítil, vydávali právě tito nešťastníci, kteří tráví celý život na veslařských lavicích. Veslují, spí, jedí, vykonávají tělesnou potřebu a nakonec umírají na místě, kde sedí.

Krétská loď proplula kolem nás a my jsme slyšeli rozkazy, které důstojníci hlasitě vykřikovali na posádku. Horní řada vesel se zvedla z vody jako křídla stříbrného racka, a pouze spodní řady dál v pravidelném rytmu jemně zabíraly do vody, jak triréma vjížděla do posledního zákrutu kanálu a zamířila k zářivě bílým zdem pevnosti, která v dálce čněla nad skloněnými hlavami papyrusových stvolů.

Pak se stalo něco mimořádného, na co jsem vůbec nebyl připravený. Ze zatáčky se vynořila další loď, identicky podobná té první, a proplula kolem nás. I ona se nořila hluboko do vody přetížená nákladem.

Pak se k mému nezměrnému úžasu a potěšení objevila třetí těžce naložená triréma a následovala své sesterské lodě k pevnosti.

Pochopil jsem, co to znamená. Před třemi měsíci mě moji agenti informovali, že se v hlavním krétském přístavu Knóssos chystají k vyplutí tři lodě naložené pokladem. Trvalo však řadu týdnů, než se ke mně tato informace dostala. Odplutí konvoje bylo zřejmě z nepředvídatelných důvodů – s největší pravděpodobností kvůli nepříznivému počasí – odloženo, ovšem moji zvědové mě už nemohli na tuto okolnost včas upozornit.

Očekával jsem, že se k pevnosti Tamiat dostaneme dlouho poté, co konvoj připluje, vyloží svůj náklad a zase se vrátí na Krétu.

Možnost, že dorazíme k Tamiatu současně s trirémami naloženými pokladem, byla tak vzdálená, že ji musel zařít božský zásah. Od raného věku vím, že jsem oblíbencem bohů, zejména velkého boha Hora, k němuž se pravidelně modlím. Jak jinak jsem mohl být od narození obdařen takovým talentem a tolika ctnostmi? Jak jinak bych dokázal přežít nebezpečství a smrtelné léčky, které by menší bytosti bezpochyby zničily? Jak jinak bych mohl zůstat tak mladistvý a krásný a moje mysl tak ostrá, když všichni mí vrstevníci věkem zešedivěli, tváře jim zbrázdily hluboké vrásky a přímo mi scházeli před očima? Mám v sobě něco, co mě vyděluje ze společnosti ostatních smrtelníků.

Toto byl další příklad Horovy přízně a náklonnosti. Šeptem jsem mu poděkoval a slíbil při první příležitosti bohatou obět. Pak jsem se připlazil k Zarasovi a zatahal ho za rukáv.

„Musím překročit kanál a dostat se blíž ke krétské pevnosti,“ oznámil jsem mu.

V našem Egyptě existují dvě záhady, kterým jsem nikdy nedokázal přijít na kloub. První je ta, že ačkoli používáme koně jako tažná zvířata a válečné vozy jako primární zbraň, téměř žádný Egyptan nedokáže na koni jet obkročmo.

A druhá spočívá ve skutečnosti, že ačkoli žijeme na březích mohutné řeky, téměř žádný Egypťan neumí plavat. Pokud se někoho z nich zeptáte, proč tomu tak je, obvykle pokrčí rameny a řekne: „Bohové se nad tak neomaleným chováním mračí.“

Právě jsem prohlásil, že jsem jiný než většina ostatních. Váhám být jen naznačit, že své bližní převyšuji. Stačí, když povím, že jsem mimořádně zkušený jezdec a silný a neúnavný plavec.

Věděl jsem, že Zaras obě tyto dovednosti postrádá. Musím mu však po pravdě přiznat, že jsem v životě neviděl lepšího vozataje; když stojí na korbě válečného vozu a svírá oštěp, nikdo se mu nevyrovná. Proto jsem mu přikázal, aby s sebou vzal plovák vyrobený z kůry korkového stromu, který ho udrží na hladině. Oba jsme se svlékli do bederních roušek a vstoupili do kanálu. Zaras si přivázal meč ke korkovému plováku, já jsem svůj nesl na zádech. Zaras plival a prskal jako hroší samec, zatímco já jsem plaval jako vydra a vystoupil na protějším břehu z vody v době, kdy on byl sotva v polovině kanálu.

Po úspěšném překonání vodní překážky jsem mu pomohl na pevnou zem. Počkal jsem, až znovu popadl dech, a společně jsme se plazili rákosím ke krétské pevnosti. Když jsme se dostali na místo, odkud se nám naskýtal dobrý výhled na budovu, pochopil jsem, proč Kréťané vybudovali pevnost právě tady. Stála na nejvyšším bodě úzkého vápencového hřebene, který se zvedal z měkké náplavové půdy a poskytoval pevné základy, do nichž stavitelé ukotvili stěny opevnění.

Vápencová intruze rozdělovala plavební kanál a vytvářela kolem pevnosti přirozený vodní příkop. Ve vnitřní zátocě v ohbí řeky kotvila řada plavidel nejrůznějšího typu, většínou obyčejné nákladní říční bárky, na nichž Kréťané převáželi stavební materiál. Nebyla mezi nimi jediná námořní loď, výjimku představovala eskadra tří nádherných trirém, které předtím propluly kolem našeho úkrytu.

Trirémy nekotvily v zátocce, ale stály přivázané u kameného mola přímo před hlavní bránou pevnosti Tamiat. Brána byla doširoka otevřená a na molu se shromáždila skupina uniformovaných vojáků, aby přivítali lodě. Podle chocholů na přílbicích a zlatých ozdob jsem poznal, že jde o vysoké důstojníky.

Za dobu, kterou jsme se Zarasem potřebovali k přeplavání kanálu a doplazení na naši pozorovatelnu, posádky otevřely palubní poklopy první trirémy a řetěz polonahých otroků zahájil vykládku. Otroci pracovali pod dohledem několika dozorců, kteří na sobě měli poloviční zbroj a u opasků se jim houpany krátké meče. Všichni drželi v rukou biče ze spletených pásků nevydělané hroší kůže.

Otroci vynášeli na břeh stejné dřevěné bedničky. Přecházeli po úzkých prkenných můstcích, a přestože byly bedničky poměrně malé, otroci se pod jejich tíhou ohýbali a často zakopávali. Vykládka probíhala na vkus dozorců příliš pomalu, proto otroky ranami a hlasitými kletbami neustále pobízeli k vyššímu tempu.

Viděli jsme, jak jeden z otroků uklouzl, když sestoupil z lávky na molo, a ztratil rovnováhu. Ztěžka klesl k zemi a pustil náklad, který nesl vyvážený na hlavě. Bednička dopadla na dlažbu a rozbila se.

Cítil jsem, jak mi rozbušené srdce naráží do žeber, když jsem spatřil oslnivý záblesk, jak se sluneční paprsky odrazily od lesklého povrchu stříbrných ingotů, které se vysypaly na nábřeží. Odlitky byly malé a hranaté, ne delší než mužská ruka, v každé bedničce jich však bylo uložených nejméně dvacet. Jedna jediná by pravděpodobně stačila k pokrytí veškerých nákladů na stavbu velké trirémy, která ji převezla přes Prostřední moře. Všechny mé naděje a očekávání se naplnily. Ležel přede mnou poklad, který jsem doufal nalézt.

K otrokovi ležícímu na zemi přiskočili tři dozorcí a s gusem se rozmáchli. Biče svištěly vzduchem a dopadaly na kůži lesklou potem. Muž zajechel, svíjel se na dlažbě a snažil se krýt

si hlavu rukama. Jedna rána jej zasáhla do obličeje a vyrazila mu oko z důlku. Zůstalo viset na optickém nervu a houpalo se vedle tváře, když nešťastník otočil hlavu. Pak už se nedokázal bránit a v bezvědomí znehybněl. Jeden z mučitelů ho popadl za kotníky, odvedl jej k okraji mola a svrhl do bahnité vody. Tělo se rychle potopilo a navždy zmizelo pod hladinou.

Otroci na nábřeží okamžitě zareagovali na vzteklý křik dozorců a práskání jejich bičů. Řada polonahých mužů se znovu dala do pohybu, nosiči se hrbili pod těžkým nákladem a belhali se k bráně pevnosti, jako by se práce nikdy nezastavila.

Poklepal jsem Zarasovi na rameno, abych upoutal jeho pozornost, a oba jsme se odplazili hlouběji do rákosí. Jakmile jsme se ocitli v bezpečné vzdálenosti, odvedl jsem ho k protější straně pevnosti a ke břehu sousedního říčního ramena. Dobrou hodinu jsem pomalu a opatrně manévroval, než jsem našel pozorovatelnou, odkud jsem si mohl prohlédnout strategické rozložení pevnosti a jejího okolí. Nyní jsem si mohl na vlastní oči ověřit hlášení, která mi zaslali zvědové.

Přestože zdi opevnění byly ohromné a zřejmě nepřekonatelné, oblast, kterou hradby uzavíraly, nebyla příliš rozsáhlá. Vápencový hřeben poskytoval velmi omezený prostor, který nepostačoval pro víc než samotnou pokladnici a kasárna pro strážní oddíl, jenž by dokázal odrazit nepočetnou skupinu útočníků plavících se kanálem od moře.

Kréťané si pochopitelně uvědomili, že potřebují mnohem větší síly, tisíce vojáků, kteří by odolali náporu nepřátelské armády. Ta se mohla vylodit na pobřeží a napadnout opevnění po souši. Tento problém vyřešili stavbou dvou pontonových mostů, každý přes jedno říční rameno, takže obranné krétské oddíly se mohly z obou břehů rychle dostat k pevnosti postavené na ostrově uprostřed toku.

Z místa, kde jsem ležel, jsem dobře viděl přes východní plavební kanál na plochý pás suché země za ním. Právě tam Kréťané vybudovali opevněný tábor s baráky, kde byla ubytována hlavní část obranných sil. Tábor chránila palisáda ze za-